

Ceteris paribus

HET WOORD AAN...

Arthur Attema

Arthur Attema is universitair docent aan het instituut Beleid & Management Gezondheidszorg van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Attema werkte mee aan een artikel waarin een nieuwe benadering van het verdisconteren van geld over tijd wordt geïntroduceerd. Dit artikel verschijnt in *the American Economic Review*.

Waar werkt u op dit moment aan?

‘Ik werk aan de vraag of de manieren waarop men geldstromen en gezondheid verdisconteert van elkaar verschillen. Anders gezegd: is er een verschil tussen hoe men een huidige kasstroom ten opzichte van een toekomstige kasstroom waardeert en hoe men eerdere levensjaren ten opzichte van latere levensjaren waardeert? Ik probeer dit uit te vinden door middel van een veldstudie waarin de door ons geïntroduceerde *direct method* wordt toegepast op een, voor de bevolking representatieve, populatie.’

Wat is de toepasbaarheid van deze kennis?

‘Kenniss over verdisconteren is relevant omdat discontovoeten een cruciale rol spelen bij bijvoorbeeld gezondheidseconomische evaluaties. Hierin worden de kosten (gemeten in een monetaire waarde) verdisconteerd tegen een discontovoet van vier procent per jaar, terwijl voor de effecten (die worden gemeten in voor kwaliteit aangepaste levensjaren) een jaarlijkse discontovoet van anderhalf procent is voorgeschreven. Het Zorginstituut Nederland schrijft deze discontovoeten voor. Met ons onderzoek proberen we te achterhalen of mensen in de praktijk zorguitkomsten inderdaad minder verdisconteren dan gelduitkomsten.’

Wat zijn uw bevindingen?

‘We vinden inderdaad dat geld meer wordt verdisconteerd dan gezondheid. De door ons gevonden waarden verschillen echter van de in de praktijk gehanteerde normen. Uit ons onderzoek volgt dat een bevolkingslid geld tegen vijf procent en gezondheid tegen drie procent verdisconteert. Men geeft op beide vlakken de toekomst dus minder

gewicht dan momenteel in de richtlijnen verondersteld wordt: men is ongeduldig. Verder vinden we dat er verschillende discontovoeten voor verschillende subgroepen binnen de maatschappij gelden. Zo verdisconteren ouderen geld sterker dan jongeren. Ook vinden we een hogere discontovoet voor mensen met fysiek zwaar werk dan voor mensen met een kantoorbaan.’

Wat kan de beleidsmaker leren uit uw onderzoek?

‘Ons onderzoek bevestigt het veronderstelde verschil in het verdisconteren van geld en gezondheid. De gehanteerde discontovoet hangt echter wel af van de gekozen context, buiten de gezondheidseconomische evaluaties kunnen andere waarden gelden. Verder is het belangrijk om onderscheid te maken tussen verschillende subgroepen omdat deze op verschillende manieren verdisconteren.’

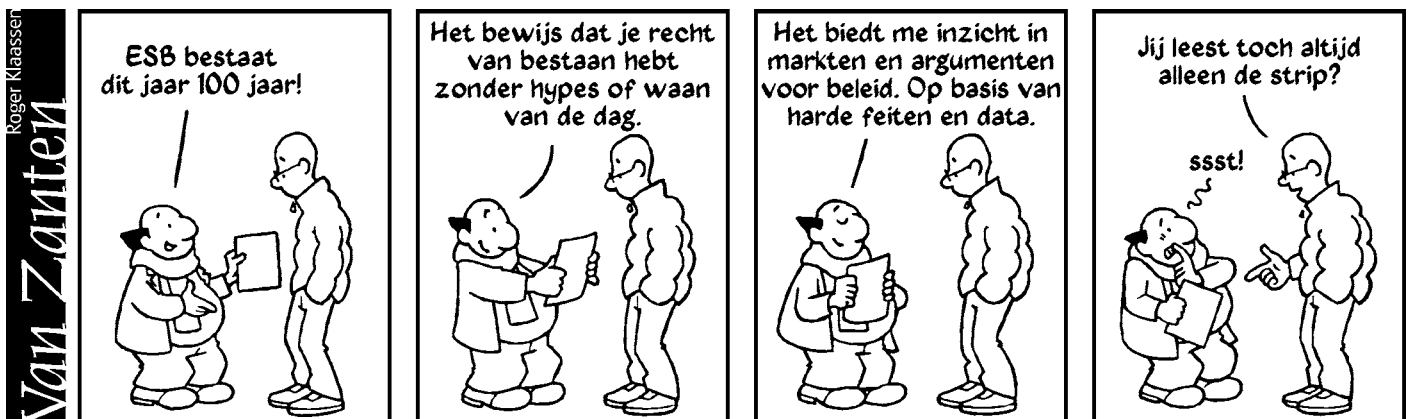
UIT DE OUDE ESB-DOOS

DE VS IN ZUID-AMERIKA

Nu de groote Europeesche landen niet meer in staat zijn hun financieel-economische positie in Zuid-Amerika op den ouden voet te handhaven, zullen de Vereenigde Staten trachten een ruim deel van hun plaats in te nemen. In het December-bericht van de National City Bank te New-York, worden de ongewoon gunstige kansen voor Noord-Amerikaansche handel en industrie in Zuid-Amerika uiteengezet, en vervolgens wordt de oprichting van The American International Corporation besproken. Doel dezer maatschappij is de uitbreiding der commercieele belangen van de Vereenigde Staten in het buitenland, in 't bijzonder in Zuid-Amerika; dit doel moet worden bereikt door daar op groote schaal belangen te verwerven in bestaande nijverheids-, handels- en verkeerslichamen, en door het oprichten van nieuwe.

Kronenberg, H.G. (1916) *De Verenigde Staten in Zuid-Amerika*. ESB, 1(1), 5.

Roger Klaassen
Van Zanten